

4.4 Ændring af beslutningsprocedurerne (»passereller«)

Lissabon-traktaten indfører en mulighed i TEU artikel 48, stk. 7 (art. 48, stk. 7), for dels at ændre en beslutningsprocedure fra enstemmighed til kvalificeret flertal i Rådet, dels at ændre en særlig lovgivningsprocedure til almindelig lovgivningsprocedure. Sidstnævnte betyder, at Europa-Parlamentet bliver medlovgiver sammen med Rådet. Bestemmelsen kaldes også den »generelle passerelle« efter det franske ord for en gangbro. I begge tilfælde gælder dog, at et enkelt medlemslands nationale parlament kan modsætte sig sådanne ændringer.

Adgangen til at ændre en afstemningsregel i Rådet fra enstemmighed til kvalificeret flertal er begrænset til at finde anvendelse på tredje del af traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde om de interne politikker og foranstaltninger og afsnit V i Unionstraktaten om den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik undtagen afgørelser, der har indvirkning på militær- eller forsvarsområdet.

Den generelle passerelle

- Kan ændre en afstemningsregel i Rådet fra enstemmighed til kvalificeret flertal.
- Kan ændre en særlig lovgivningsprocedure til almindelig lovgivningsprocedure.
- Gælder kun for visse områder af traktaterne.
- Gælder kun for beslutninger, der træffes af Rådet (ikke Det Europæiske Råd).
- Kræver enstemmighed i Det Europæiske Råd og godkendelse af Europa-Parlamentet.
- Kan ikke anvendes, hvis blot ét nationalt parlament gør indsigelse inden for en frist på seks måneder.

Adgangen til at ændre fra en særlig til den almindelige lovgivningsprocedure (og dermed til kvalificeret flertalsafgørelser i Rådet og med Europa-Parlamentet som medlovgiver) finder som udgangspunkt anvendelse for hele traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde. Dog undtages visse bestemmelser i TEUF art. 308a (art. 353), herunder bestemmelsen i TEUF art. 308 (art. 352) og TEUF art. 269 (art. 311) om

EU's egne indtægter, der således ikke kan ændres i medfør af passerelle-bestemmelsen i TEU art. 48, stk. 7 (art. 48, stk. 7).

Ud over den generelle passerelle indfører Lissabon-traktaten seks specifikke ændringsmekanismer eller »passereller«, hvor der på særlige områder gives mulighed for - med enstemmighed - at beslutte at overgå fra enstemmighed til kvalificeret flertal og/eller fra en særlig lovgivningsprocedure til den almindelige lovgivningsprocedure. Indsigelsesretten for nationale parlamenter i den generelle passerelle gælder ikke for de specifikke passereller, bortset fra beslutninger om, hvilke familieretlige aspekter, der kan være omfattet af den almindelige lovgivningsprocedure. Se TEUF art. 65 (art. 81) og neden for i kapitel 6.

De specifikke passereller

Allerede gældende passereller

Dele af social- og arbejdsmarkedspolitikken, TEUF art. 137, stk. 2 (art. 153 stk. 2):

- Beskyttelse af arbejdstagerne ved ophævelse af en arbejdskontrakt.
- Repræsentation af og kollektivt forsvar for arbejdstagernes og arbejdsgivernes interesser.
- Beskæftigelsesvilkår for tredjelandssstatsborgere.

Dele af miljøpolitikken, TEUF art. 175, stk. 2 (art. 192, stk. 2):

- Bestemmelser af hovedsagelig fiskal karakter.
- Foranstaltninger, der berører fysisk planlægning, forvaltning af vandressourcerne og arealforvaltning bortset fra affaldshåndtering.
- Foranstaltninger, der i væsentlig grad berører et medlemslands valg mellem forskellige energikilder og energiforsynings sammensætning.

Dele af civilretten, TEUF art. 65, stk. 3 (art. 81, stk. 3):

- Foranstaltninger vedrørende familieret med grænseoverskridende virkninger. Ved benyttelse af denne passerelle kan nationale parlamenter gøre indsigelse inden for en frist på seks måneder.